

Силабус курсу Митна справа

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність—072 Фінанси, банківська справа, та страхування

Освітньо-професійна програма «Фінанси»

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 7

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу та менеджменту ІФННІМ ЗУНУ
Стефанишин Лілія Стефанівна

Контактна інформація : liliua627@gmail.com, +380342754622

Опис дисципліни

Дисципліна «Митна справа» спрямована на набуття навичок у сфері регулювання митної діяльності, та особливостей реалізації митної справи, функціонування митних інституцій в державі, здійснення митної політики через митно-тарифні та нетарифні інструменти, використання сучасних інформаційних технологій при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що сприятиме усвідомленню необхідності й правомірності сплати мита та інших обов'язкових платежів, використанню набутих знань у майбутній практичній діяльності. в умовах невизначеності, ризиків та динамічних змін у митній сфері, та використанню набутих знань у майбутній практичній діяльності.

Основною метою викладання дисципліни «Митна справа» є формування у студентів знань та навичок у сфері регулювання митної діяльності, спрямована на набуття навичок щодо здійснення митного оформлення, що сприятиме усвідомленню необхідності й правомірності сплати мита та інших обов'язкових платежів, специфіки їх дії та використанню набутих знань у майбутній практичній діяльності.

Завдання дисципліни: поглиблення знань про термінологію та основні принципи, що лежать в основі теоретичних засад зовнішньоекономічних відносин, законодавства, яке його регулює та умінні майбутнього фахівця працювати застосовувати набуті знання з метою вирішення практичних задач, критично осмислювати та подавати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення.

Структура курсу

Години (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/3	1. Вступ до митної справи	Поняття митної справи. Законодавство у сфері митної справи. Митна політика	Індивідуальні завдання

		України, її завдання, функції, принципи формування, основні історичні форми. Історія розвитку митної справи в Україні.	
6/3	2. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Поняття та засоби тарифного регулювання. Мито та його класифікація за способом стягнення, за характером застосування, за характером походження, за об'єктом обкладення, за типом ставок, за способом нарахування ставок. Поняття та засоби нетарифного регулювання. Квотування та ліцензування. Добровільне обмеження експорту. Класифікація ліцензій та квот. Методи прихованого (побічного) протекціонізму.	Індивідуальні завдання
4/3	3. Митні режими	Поняття митного режиму. Характеристика митних режимів: імпорту, реімпорту, експорту, реекспорту, транзиту, тимчасового ввезення (вивезення); митного складу, спеціальної митної зони, магазину безмитної торгівлі, переробки на митній території України, переробки за межами митної території України, знищення або руйнування, відмови на користь держави.	Індивідуальні завдання
4/3	4. Митна вартість	Поняття митної вартості. Методи визначення митної вартості: за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються, за ціною угоди щодо подібних (аналогічних) та щодо ідентичних товарів, метод оцінки на основі віднімання вартості, метод оцінки на основі додавання вартості, резервний метод. Особливості визначення митної вартості за різних умов поставки згідно правил Інкотермс-2000.	Індивідуальні завдання
4/3	5. Оподаткування зовнішньоекономічних операцій	Класифікація переміщуваних через митний кордон України товарів. Визначення країни походження товару. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість, акцизного та митних зборів при переміщенні товарів через митний кордон України: об'єкти обкладення, ставки, послуги митниці, надання яких тягне за собою нарахування митних зборів.	Індивідуальні завдання
4/3	6. Перевезення, зберігання і розпорядження товарами, що перебувають під митним контролем	Митне оформлення товарів, що переміщують між митницями на митній території України та контроль за доставкою вантажів. Митна конвенція	Індивідуальні завдання

		про міжнародні дорожні перевезення: призначення і переваги, принципи МДП. Розпорядження товарами, що знаходяться під митним контролем, їх реалізація.	
6/3	7. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон фізичними особами	Процедура пропуску та митного оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон України фізичними особами. Оформлення несупроводжуваного багажу. Оформлення супроводжуваного багажу. Митне оформлення речей громадян, які виїжджають на постійне місце проживання. Оподаткування переміщуваних громадянами через митний кордон України товарів та транспортних засобів.	Індивідуальні завдання
4/3	8. Митне оформлення	Класифікація товарів при митному оформленні. Документи, необхідні для проведення митного оформлення. Вантажна митна декларація. Порядок та правила її заповнення, порядок митного оформлення товарів. Сертифікація товарів при митному оформленні. Митне оформлення інвестиційної діяльності. Митне оформлення бартерних операцій. Митне оформлення операцій із давальницькою сировиною.	Індивідуальні завдання
6/3	9. Порядок здійснення митного контролю й митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації	Сутність митного контролю. Митний контроль за переміщенням вантажів між митницями. Контроль за доставкою товарів, що вивозяться з митної території України. Контроль за доставкою товарів, що ввозяться на митну територію України. Контроль за доставкою товарів, що транзитом через митну територію України. Контроль за доставкою товарів, що переміщуються між митницями у межах митної території України.	Індивідуальні завдання
4/3	10. Відповідальність за порушення митних правил	Поняття порушення митних правил та їх специфіка. Види стягнень, які застосовуються у випадку порушень митних правил, їх поділ на основні та додаткові. Розміри стягнень за порушення митних правил. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил.	Індивідуальні завдання

Літературні джерела

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Валігура В.А., Герчаківський С.Д. Актуалітети гармонізації акцизного оподаткування енергопродуктів в ЄС та Україні. *Світ фінансів*. 2022. №3.
2. Герчаківський С.Д. Антикризове податково-митне регулювання в контексті протидії поширенню COVID-19 в Україні. *Збірник наукових праць «Економічний аналіз»*. 2022. №3.
3. Герчаківський С. Митна справа : навч. посібник. Тернопіль. 2020. 316 с.
4. Герчаківський С.Д., Герчаківська О.Я. Фіскально-правовий моніторинг судового розгляду справ про митні правопорушення. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 3. С.34-44.
5. Гребельник О. П. Митна справа : підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., оновл. та доповн. К. : ЦУЛ, 2019. 472 с.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-Х (з наступними змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
7. Легостаєва О. О. Податкова система : навч. посіб. / О. О. Легостаєва, Н. О. Гнип. 2-ге вид. Львів : Новий Світ, 2019. 228 с.
8. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур: Міжнародний документ від 18.05.1973, редакція на 26 червня 1999 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643
9. Міжнародна конвенція про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах від 21.11.1982 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_267
10. Митний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 1 верес. 2021 р. К. : ЦУЛ, 2021. 289 с.
11. Методичні рекомендації для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Митна справа» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / уклад. С.Д. Герчаківський, В.Й. Титор. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 54 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/46337>
12. Навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни «Митна справа» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / уклад. С.Д. Герчаківський. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 39 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/46338>
13. Наказ ДФС України від 09.06.15 № 401 «Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності». URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>
14. Наказ ДФС України від 16.12.2013 №804 «Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0011-14>
15. Наказ ДФС України від 15.06.2012 №731 «Про затвердження Порядку відшкодування витрат за зберігання товарів та транспортних засобів на складах митних органів, Порядку обчислення сум витрат у справах про порушення митних правил та їх відшкодування та Розмірів відшкодувань за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1140-12>
16. Наказ ДФС від 22.05.2012 № 581 «Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0916-12>

17. Наказ ДФС від 24.05.2012 № 599 «Про затвердження форми декларації митної вартості та правил її заповнення». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>

18. Податкове та митне право України : метод. вказівки / уклад. О. І. Олійничук. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 38 с.

19. Практикум з навчальної дисципліни «Митна справа» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / уклад. С.Д. Герчаківський. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 39 с. URL:<http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/46339>

20. Сидорович О.Ю., Герчаківський С.Д. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. Світ фінансів. 2021. № 1. С. 210-226.

21. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні : монографія / А. І. Крисоватий, Є. П. Бондаренко, В. А. Валігура [та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2020. 414 с.

22. Фіскальне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / С. Д. Герчаківський, В. В. Сідляр. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2020. 280 с.

23. Customs blueprints: path ways to better Customs. URL:https://ec.europa.eu/toation_customs/eu-1rammg/customs-blueprints-pathways-bettercustomsen

24. Defence Export Controls. (n.d.). URL: <http://www.defence.gov.au/ExportControls/>

25. Diamond P., Mirrlees J. Optimal taxation and public production II: tax rules. Public Finance. Worth Series in Outstanding Contributions. Ed. By A. Auerbach. New York : Worth Publisher, 1999. P. 81–126.

26. Digitalization to improve tax compliance: evidence from VAT e-Invoicing in Peru / M. Bellon, J. Dabla-Norris, S. Khalid. IMF Working Paper. WP/19/31. 36 p.

27. EU Customs strategy : Taxation and customs union / European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en.

28. EU: New customs pre-arrival security and safety regime in March 2021 <https://home.kpmg/us/en/home/insights/2020/05/tnf-eu-new-customs-prearrival-security-and-safety-regime-in-march-2021.html>

29. Export Control. (n.d.). URL: https://www.bafa.de/EN/Foreign_Trade/Export_Control/export_control_node.html.

30. Import and export permits. (n.d.). URL: <https://www.arpana.gov.au/regulation-and-licensing/licensing/import-export-permits>

31. Japan supports WCO projects on sustainability and border security 19 February 2020 URL:<http://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2020/february/japan-supports-wco-projects-on-sustainability-and-border-security.aspx>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять по темах 1-5 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 1-5)	Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять по темах 6-10 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 6-10)	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінка за виконання дослідної роботи	1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 20 балів, а у підсумку = 40 балів. 2. Практичне завдання (управлінська ситуація) = 60 балів

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом